

TOPPRÖTA HOS HYACINT

I hyacintdrivningarna händer det att blomklasarnas toppklockor skrumpnar och torkar in medan lägre belägna klockor utvecklas normalt. Bland drivarna kallas denna skada i allmänhet för toppröta, vilket felaktigt associerar till bakterie- eller svampangrepp. I de flesta fall rör det sig om en skada av fysiogen natur, och benämningen borde rätteligen vara klock- eller topptorka.

Skadebild

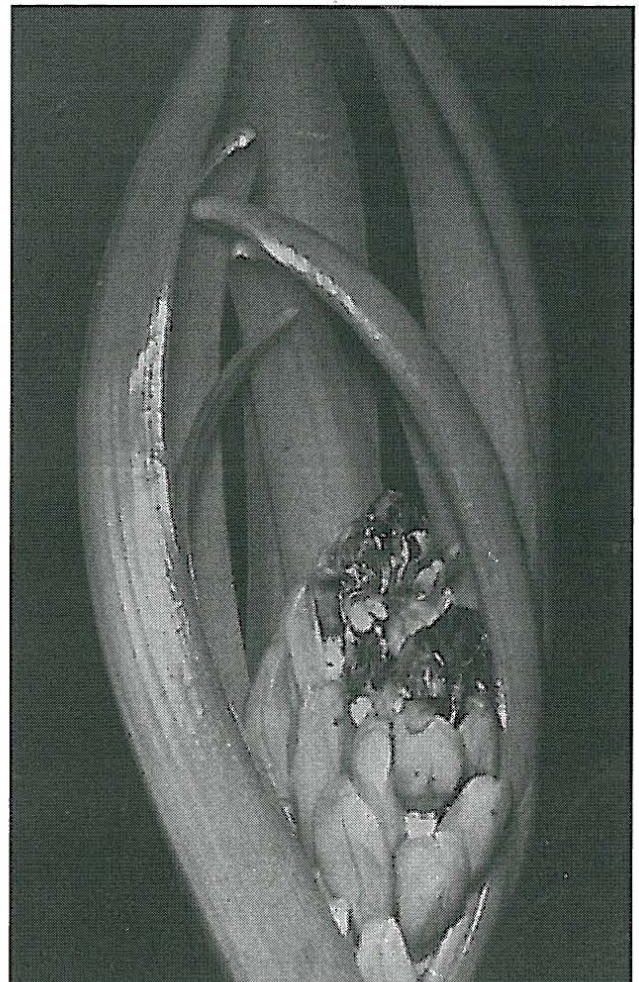
Så snart hyacinterna blivit intagna för drivning, kan man i blomklasarnas toppar finna mer eller mindre brunfärgade och ofullständigt utvecklade klockor, vilkas stjälkar under sträckningstillväxten fått brott- eller sårytor vid fästet mot stängeln. Här utsöndras en sockerhaltig cellsaft, som utgör substrat, inte bara för grönmögel utan även för andra sekundärsvampar och bakterier, vilka sedan etablerar sig i toppen av blomställningarna.

Orsaker

1. En kall och regnig sommar i odlingslandet kan leda till dålig avmognad av lökarna, vilket ökar risken för svaga toppklockor.
2. I prepareringens slutskede, dvs. när temperaturen ligger mellan 20° och 23°C, skall toppklockorna ha bildat de första ståndarna (ett stadium som kallas tA1). Om temperaturen skulle sänkas innan detta stadium uppnåtts, föreligger stor risk för gröna toppklockor.
3. En alltför låg temperatur under spirnings-tiden är den vanligaste orsaken till toppröta, och detta gäller i första hand för lök som förvarats i stuka. Om täckningen blivit försummad, så att kyla trängt ner i stukan för tidigt, föreligger stor risk för att toppklockorna stannar av i utvecklingen.
4. En alltför tidig drivning, särskilt då det gäller senare sorter, resulterar alltid i ett markant utfall på grund av intorkade toppklockor.
5. Ingen sort kan sägas vara disponerad för toppröta, men 'Pink Pearl' och 'Ostara' har dock visat sig vara känsligare än 'Anne Marie'.

Förebyggande åtgärder

Så snart hyacintlökarna blivit planterade är det viktigt, att de så fort som möjligt utvecklar ett

kraftigt rotsystem, vilket uppnås om man under 14 dagars tid kan hålla temperaturen mellan 13° och 15°C. Därefter sänkes temperaturen till 8–9°C och hålles på denna nivå tills lökarna skall tagas in för drivning.

Man måste under spirningstiden kontinuerligt notera temperaturen, oberoende av om förvaringsplatsen är källare eller stuka. Temperaturlistan är oftast det enda man har att visa upp i händelse av ersättningskrav för partier, som givit stort utfall på grund av intorkade eller på annat sätt skadade toppklockor.

Bjarne Thon
Januari 1980

Faktabladerna kan beställas som årsabonnemang, komplett serie eller enstaka exemplar.

Eftertryck av denna publikation är förbjudet enligt lag. Den som vill mångfaldiga något av innehållet måste först få tillstånd från SLU. Tel: 018-67 23 47

© Sveriges lantbruksuniversitet ISSN 0281-8566

Ansvarig utgivare och redaktör:

Maj-Lis Pettersson

E-post: Maj-Lis.Pettersson@ekol.slu.se

Hemsida: <http://www.slu.se/vaxtskyddtradgard>

Distribution: SLU Publikationstjänst

Box 7075, 750 07 Uppsala

Tel: 018-67 11 00

E-post: publikationstjanst@slu.se